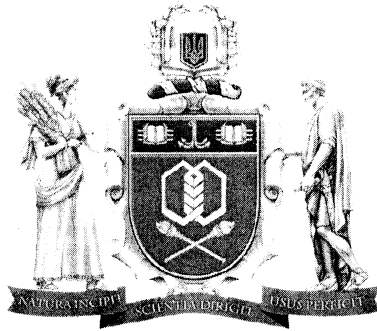

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТУ
«АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ХАРЧОВИХ ТА
ПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЕЙ»

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07«Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *073 «Менеджмент»*

Освітньо-професійна програма «*Менеджмент*»

Ступінь вищої освіти *Магістр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності 073 Менеджмент

« 05 » лютого 2024 р. протокол № 2

Реєстраційний номер в навчальному відділі

K 22-20

1. Загальна інформація

1. Загальна

Кафедра: Менеджменту і логістики
Викладач: Палвашова Ганна Ігорівна, доцент кафедри менеджменту і логістики, кандидат технічних наук

Профайл
Контакти:
 palvashova_ai@ukr.net,
 048-712-41-14

Освітній компонент викладається на I курсі у I семестрі

Кількість: кредитів - 4, годин – 120

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	40	20	20
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна – 80		Заочна – 108

Розклад занять

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Антикризове управління підприємствами харчових та переробних галузей» відноситься до обов'язкової частини професійного циклу дисциплін. У результаті вивчення освітнього компоненту студент повинен засвоїти ряд ключових понять, принципів та методів, які допоможуть йому ефективно управляти підприємствами в умовах кризи, а саме

знати: розуміння різних стратегій ідентифікації, управління та виходу з кризових ситуацій; методи фінансового аналізу та управління фінансами, щоб ефективно використовувати ресурси під час кризових ситуацій; методи управління ризиками, що допомагають уникнути кризових ситуацій або зменшити їх вплив на підприємство; як адаптувати маркетингові стратегії для збереження позицій на ринку під час кризових ситуацій; правові аспекти управління підприємствами в умовах кризи, включаючи законодавство про банкрутство, оподаткування та регулювання галузі; методами прийняття ефективних управлінських рішень у невизначених умовах кризи;

вміти: виявляти та аналізувати ознаки кризових ситуацій на підприємстві в галузі харчової та переробної промисловості; розробляти та реалізувати стратегії, спрямовані на подолання кризових ситуацій та відновлення стабільності підприємства; ефективно управляти фінансами під час кризових ситуацій, включаючи бюджетування, керування оборотним та основним капіталом, аналіз фінансової звітності тощо; управляти ризиками з метою запобігання кризовим ситуаціям або зменшення їхнього впливу на діяльність підприємства; розробляти та впроваджувати маркетингові стратегії, спрямовані на збереження або збільшення частки ринку під час кризових ситуацій; ефективно комунікувати з різними зацікавленими сторонами, включаючи клієнтів, постачальників, співробітників та громадськість, під час кризових ситуацій; приймати швидкі та обґрунтовані управлінських рішень в умовах кризи; керувати командою та мотивувати персонал для досягнення спільних цілей, особливо в умовах кризових ситуацій.

Ці вміння допоможуть студенту менеджеру ефективно управляти підприємствами в галузі харчової та переробної промисловості під час кризових ситуацій.

Попередні курси, на яких безпосередньо базується дисципліна, є «Вища математика», «Основи економічної теорії», «Основи менеджменту, маркетингу, та підприємництва».

Контроль знань студентів проводиться у формах поточної та проміжної

атестацій.

Форма підсумкового контролю – диференційний залік

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – формування та розвиток професійних компетентностей у фахівців галузі менеджменту, які володіють інноваційним мисленням для прийняття ефективних управлінських рішень, щодо розвитку умов задля тривалого та щасливого життя людини.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Антикризове управління підприємствами харчових та переробних галузей» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» та освітньо-професійній програмі «Менеджмент» підготовки магістрів

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності:

8.*Здатність до адаптації у мінливому зовнішньому середовищі підприємств харчової та переробної промисловості.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

9 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію

13* Здатність забезпечувати безперервний саморозвиток і самовдосконалення, відповідальність за розвиток інших у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

14*. Встановлювати зв'язки між елементами системи управління та виявляти можливості розвитку підприємств харчової та переробної промисловості.

17* Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність у ситуаціях, які виникають у професійній діяльності.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ			
1	Антикризове управління: цілі та зміст	2	-
2	Механізм антикризового управління	2	2

3-4	Підходи до виведення підприємства з кризи	4	-
5	Діагностика криз в процесах управління	2	2
Змістовний модуль 2.			
СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ			
6	Стратегія і тактика антикризового управління	2	2
7	Економіко-правові процедури антикризового управління	2	-
8	Інновації в практиці антикризового управління	2	-
9	Управління персоналом підприємства в кризових ситуаціях	2	-
10	Стратегія маркетингу як філософія виживання ринку	2	
Разом за ОК:		20	6

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Фактори розвитку кризи на підприємстві	2	2
2	Підходи до виходу підприємства з кризи.	2	2
3-4	Діагностика рівня загрози кризи на підприємстві	4	-
5-6	Оцінка рівня загрози банкрутства	4	-
7	Організаційні аспекти реалізації програми антикризових заходів	2	-
8-9	Обґрунтування впровадження інновацій в програмі антикризових заходів	4	-
10	Розробка програми антикризових заходів	2	2
Всього за ОК:		20	6

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	<i>Підготовка публічного виступу. Створення виступу на цікаву тему та його презентація перед аудиторією.</i>	30	30
2.	<i>Підготовка презентації з теми:</i>	50	78
2.1.	Вплив економічних криз на харчову промисловість та методи антикризового управління.		
2.2	Роль управлінських рішень у подоланні кризових ситуацій на підприємствах харчової галузі.		
2.3	Фінансове управління підприємствами харчової промисловості в умовах кризи: стратегії та інструменти.		
2.4	Інноваційні підходи до антикризового управління в харчовій галузі.		
2.5	Ризик-менеджмент у харчовій промисловості та його роль у протидії кризовим ситуаціям.		
2.6	Особливості управління виробництвом та логістикою на харчових підприємствах під час кризи.		
2.7	Соціально-економічні аспекти антикризового управління в харчовій галузі: збереження робочих місць та соціальна відповідальність.		
2.8	Аналіз впливу глобальних криз на розвиток харчової промисловості та шляхи подолання національними підприємствами.		
2.9	Маркетингові стратегії в умовах кризи для харчових виробників: залучення споживачів та збільшення продажів.		

2.10	Ефективність державної підтримки та стимулювання підприємств харчової галузі в умовах економічних криз.		
2.11	"Гуртова закупівля та зберігання продуктів: стратегії підприємств харчової галузі під час кризи."		
2.12	"Харчова дипломатія як інструмент антикризового управління: збільшення експорту та міжнародної співпраці."		
2.13	"Гастрономічний туризм як стратегія виживання для ресторанних бізнесів у періоди кризи."		
2.14	"Еко-ініціативи в харчовій галузі: стимулювання споживачів у складних економічних умовах."		
2.15	"Кулінарна креативність як конкурентна перевага в умовах кризи: розвиток нових продуктів та концепцій страв."		
2.16	"Використання блокчейн-технологій для забезпечення прозорості та безпеки харчового ланцюжка у кризовий період."		
2.17	"Агрокотуризм як спосіб додаткового заробітку для фермерських господарств у кризові часи."		
2.18	"Розвиток е-комерції в галузі харчової промисловості: адаптація до нових реалій економіки у кризовий період."		
2.19	"Мистецтво ресторанного менеджменту: креативні підходи до залучення клієнтів у періоди економічних труднощів."		
2.20	"Соціальна інновація у харчовій галузі: програми корпоративної відповідальності та взаємодія з місцевою спільнотою під час кризи."		
2.21	"Інноваційні технології у виробництві консервів: від ефективного використання сировини до розвитку екологічно чистих упаковок."		
2.22	"Управління якістю продукції на кондитерських підприємствах: вплив на конкурентоспроможність та споживачів."		
2.23	"Стратегії управління виробництвом на борошномельних заводах у контексті змін кризових ситуацій."		
2.24	"Маркетингові ініціативи в молокопереробній галузі: створення цінності для споживачів у складних умовах."		
2.25	"Роль роботизації та автоматизації у виробництві кондитерських виробів: ефективність та вплив на персонал."		
2.26	"Управління витратами на м'ясокомбінатах: оптимізація процесів та підвищення ефективності виробництва."		
2.27	"Впровадження концепції "зеленого виробництва" на консервних заводах: екологічна відповідальність та сталість бізнесу."		
2.28	"Роль досліджень та розробок у розвитку молокозаводів: інноваційні підходи до виробництва та продуктивності."		
2.29	"Стратегії управління запасами на м'ясокомбінатах у періоди економічних криз: зменшення витрат та оптимізація запасів."		
2.30	"Розвиток електронної комерції на ринку кондитерських виробів: виклики та можливості для підприємств."		
Всього за ОК:		80	108

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- модульні контрольні роботи;
- тестування знань здобувачів з певних тем
- виконання і захист практичних
- усне опитування;
- тощо.

Підсумковий контроль – диференційний залік

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна	заочна
Змістовний модуль 1. МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ		
Практичні роботи*	15	15
Самостійна робота*	25	25
Тестування	10	10
Всього за змістовний модуль 1	50	50
Змістовний модуль 2. СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ		
Практичні роботи*	15	15
Самостійна робота *	25	25
Тестування	10	10
Всього за змістовний модуль 2	50	50
Всього	100,0	100,0

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в Одеському національному технологічному університеті.

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Підсумковий контроль - диференційний залік

Практичні роботи

30,0 – 25,0 балів	Практичні роботи відпрацьовані та вчасно захищені, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
24,0 – 19,0 балів	Практичні роботи відпрацьовані та вчасно захищені, при відповіді допущені неточності	дуже добре
18,0 – 15,0 балів	Практичні роботи відпрацьовані, відповіді неповні, допущені помилки	добре
14,0 – 10,0 балів	Практичні роботи відпрацьовані, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
9,0 – 0,0 балів	Практичні роботи не відпрацьовані або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота

50,0 – 45,0 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
44,0 – 40,0 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
39,0 – 30,0 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
29,0 – 25,0 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
24,0 – 0 балів	Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Тестування

20,0 – 17,0 балів	90 – 100 % правильних відповідей	відмінно
16,9 – 13,0 балів	74 – 89% правильних відповідей	дуже добре
12,9 – 10,0 балів	60 – 73% правильних відповідей	добре
9,9 – 7,0 балів	35 – 59 % правильних відповідей	достатньо
6,9 – 0,0 балів	0-35 % правильних відповідей	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: *Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.*

Практичні заняття: *аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, мозковий штурм, проєктний метод), тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань*

Самостійна робота: *робота з навчально-методичними матеріалами, реферування, конспектування, підготовка резюме, підготовка публічного виступу тощо.*

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Конспект лекцій з дисципліни "Антикризове управління підприємствами харчових та переробних галузей" [Електронний ресурс] : для здобувачів спец. 073 "Менеджмент організацій", СВО "Магістр" ден. і заоч. форм навчання / Г. І. Палвашова, Н. М. Корсікова ; Каф. менеджменту і логістики. — Одеса : ОНТУ, 2024. — 105 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.2221995>

вчання / Н. М. Корсікова ; Каф. менеджменту і логістики. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — 17 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.165816>

3. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни "Антикризове управління підприємствами галузі" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 073 "Менеджмент організацій", 0281 "Публічне управління та адміністрування" СВО "магістр" ден. і заоч. форм навчання / Н. М. Корсікова ; Каф. менеджменту і логістики. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — 17 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.165819>

4. Економіка та бізнес-інновації [Електронний ресурс] = Economics and Business Innovation : підручник / Л. Г. Мельник, О. І. Карінцева, Ю. М. Завдов`єва та ін. ; за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. — Суми : Унів. книга, 2023. — 702 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2106505>

5. Регіональна інвестиційна політика розвитку сільського господарства України: теорія, методологія, практика [Текст] : монографія / Л. В. Боровік. — Херсон : Айлант, 2019. — 292 с. — Бібліогр.: С. 261-291

6. Місце інновацій в системі заходів антикризового управління підприємством [Текст] / І. І. Савенко, Н. М. Корсікова // Економіка харчової промисловості. — 2020. — Т. 12, № 4. — С. 56-64
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1542871>.

Додаткові:

1. Постанова Кабінету Міністрів України « Про затвердження Антикризових заходів фінансової стабілізації» від 10 вересня 1998 р. № 1413. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1413-98-%D0%BF#Text>
2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. № 959-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
3. Закон України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» 6 вересня 2012 р. № 5205-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5205-17#Text>
4. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
5. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>
7. Борзенко В. І. Антикризове управління: навчальний посібник. Видавництво Іванченка І С., 2016. 232 с. URL: Borzenko_Antykryzove_upravlinnia_2016.PDF
8. Седікова І. О. Стратегія диверсифікації як інструмент антикризового управління підприємств / І.О. Седікова, Г.І. Палвашова // Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology. 2023. Volume 8. № 2. P.297-301. Режим доступу: <http://ujae.org.ua/strategiya-diversyfikatsiyi-yak-instrument-antykryzovogo-upravlinnya-pidpryyemstv/>.

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, Корпоративному кодексу ОНТУ, Кодексу академічної доброчесності ОНТУ, Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ, Положення про порядок пе-

резарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в ОНТУ, вимог ISO 9001:2015 та роботодавців

Викладач

Ганна ПАЛВАШОВА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол від 02 лютого 2024 р. № 8

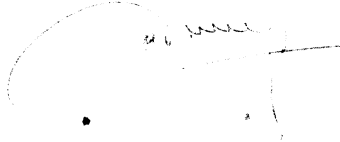
Завідувачка кафедри

Ірина СЕДІКОВА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП «Менеджмент»,
професор кафедри
менеджменту і логістики

Ігор САВЕНКО